

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 850. Quænam Jure Canonico interdicta etiam legitimè transeuntibus ad aliam religionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

successionis, translatus ad Episcopatum vel alium Ordinem capacem, possit eam ad huc adire, aut Ordo ejus nomine; in hoc inquam non ita conveniunt AA. affirmant cum Feder. de senis. *conf. 26. n. 2. & 3.* Sanch. *L. 7. sum. C. 32. n. 27.* Rodriq. *99. reg. lit. 2. q. 79. a. 1.* Mencha. *in 99. usu frequent. L. 1. c. 1. n. 25.* & alii apud Castrop. *n. 9.* qui tamen ipse cum Fabr. *in §. in extraneis Inst. de hered. qualit. & differ. n. fin.* verius censet, non posse talem hereditatem adire, sed aditionem competere heredibus ab intestato, ex ea ratione, quod professione facta in religione incapace succedendi jus adeundi hereditatem, quod habebat, amiserit, eo non fecus ac aliis actionibus & juribus ad heredes translato absolute absque omni conditione, dum ex nullo textu constat, translationem illam conditionalem esse, & status religiosus vel perpetuus assumatur, Adeoque ex capacitate superveniente per translationem nimirum ad Episcopatum vel religionem capacem jus illud amissum translatumque ad heredes recuperare non possit. Unde tamen non sequitur, substitutum quoque post substitutionem sui ingressum religionem successionis incapacem, ac dein ad Episcopatum aut religionem successionis capacem translatum non posse hereditatem acquirere, substitutione sui per ingressum illum extincta, & jure adeundi hereditatem ad heredes devoluto. Nam in substitutione inspicienda capacitas substituti, non pro tempore testamenti facti, nec pro tempore mortis testatoris (cum sæpe necdum nati substituantur) sed pro tempore illius, cui quis substitutus est, ita, ut, si eo tempore fuerit capax (qualis est religiosus pro tempore, quo translatus ad Episcopatum, aut aliam religionem capacem successionis) possit adire hereditatem; quia non nisi pro eo tempore deferretur ei hereditas, & jus adeundi acquirit, secus si haeres, cui substitutus est, moriatur ante hanc ejus translationem. Ita cum Sanch. *l. c. C. 32. n. 34. & 36.* Castrop. *n. 11.* Horum contrarium est in donationibus & promissionibus sub conditione casuali factis, dum in his spectatur capacitas donatarii & promissarii, non pro tempore impletæ conditionis, sed pro tempore, quo fit donatio & promissio. Unde si quid alicui existenti in religione donati vel promissi incapaci donatum vel promissum sub conditione casuali (hoc est, ab ejus voluntate independente) & is dein tempore impletæ conditionis sit Episcopus vel transferit ad religionem capacem, donatum & promissum acquirere nequit, quia donatio & promissio ei facta ob ejus illo tempore incapacitatem fuit nulla. Ita cum Covar. *de testam. C. 1. n. 20.* Azor. *p. 1. inst. mor. L. 12. C. 15.* & alii Castrop. *L. c. n. 13.* Verum hæc de transeuntibus ad religionem aliam in ea profitendi gratia. Nam si ad eam transferatur solum, ut in ea propter delicta agat poenitentiam, bonorum ratione illius priori religioni vel monasterio acquiritorum proprietate penes illam remanente usufructus pertinet ad monasterium posterius (nisi religiosus ille ita deserviat monasterio, in quo poenitentiam agit, ut servitia præstita alimentis æquivalent) & quidem non integer, sed quantum ex eo correspondet alimentis necessariis ei impensis, qui usufructus dein eo mortuo, aut redeunte ad prius monasterium de novo consolidatur cum proprietate. Ita Pirh. *h. r. num. 184.* cum Azor. *loc. cit. quest. 2.* Molin.

de 7. & 7. *er. 2. d. 140. num. 23.* Sanch. *cit. cap. 32. num. 46. & 47.* Sylv. & alii. Arg. *cep. de lapsis caus. 16. quest. 6. & cap. 30. caus. 27. quest. 1. juncta Gl. V. cautioni.* Sed & bona tempore detentionis illius acquisita illi religioso pertinent ad prius monasterium, detractis solum alimentis, si quid pro illis debeatur monasterio, ad quod translatus, quia manet professus prioris monasterii; sola autem professio dat jus ad bona professi *juxta auth. ingressi cap. de ff. Eccles. Sanch. l. c. n. 40.* Pirh. *l. c.*

Quest. 351. Quæ nam jure canonico interdicitur etiam legitime transeuntibus ad aliam religionem.

1. **R**esp. primò: Transeuntibus ad aliam religionem etiam arctiorem, etsi sint Canonici regulares, redduntur incapaces cujuscunque beneficii secularis curati ex duplici capte; primò quia regulares, quod etiam commune est aliis remanentibus in sua prima religione, dein quia in aliam religionem translati juxta Trid. *sess. 14. cap. 11. de reformat.*

2. Secundo: *Clement. 1. h. r. sequentibus* ferè verbis statuitur, ut professi ordinum medicantium qui etiam ex facultate apostolica ad ordines non mendicantes, etiam hæcenus (id est, antequam hæc constitutio promulgata, vel etiam dum promulgabatur) transiverunt, aut imposterum transibunt, prioratus, administrationes, vel officia, aut curam animarum vel regimen quodcumque obtineant inibi (hoc est in monasterio, ad quod transferunt) vocem aut locum in capitulo non habeant, etiam si id ipsum ab aliis (intellige Capitularibus) liberè concedatur. Ad prioratus, administrationes aut quæcumque officia translati hujusmodi imposterum non admittantur, etiam tanquam Vicarii seu ministri, vel locum aliorum tenentes, & nec animarum curam & regimen possent pro se vel pro aliis exercere. Et quidquid in contrarium attentatum fuerit, ipso jure irritum decernitur, non obstantibus quibusvis privilegiis, cujus prohibitionis ratio & finis exprimitur *in princ. cit. Clem.* hæc ferè verbis; ut professores ordinum mendicantium libentius, in qua vocati sunt, vocatione persistant, transeuntibusque ad non mendicantium ordinem in eo quietius conversari studeant, quò in ipsis discordiarum & schismatum, productiva ambitio promoveretur.

3. Circa hæc notanda sequentia: primò, nomine mendicantium, adversus quos emanavit dicta constitutio, comprehendi solum eos, qui regula seu instituti sui à sede apostolica approbati verè mendicantes sunt, hoc est, quibus reditus & bona immobilia in communi habere interdicitur, quamvis contra prohibitionem illicitè, aut ex dispensatione apostolica licitè ea possideant, qualiter hodie in Trid. *sess. 25. cap. 3. de regul.* dispensatum fuit quò ad hoc cum omnibus mendicantibus exceptis Minoribus de observantia Capucinis & domibus professis, societatis, unde non solum hic veniunt hoc nomine quatuor Ordines mendicantes expressi *in cap. unico §. sane de relig. domib. in 6.* Sed & alii, qui postmodum à sede apostolica pro mendicantibus declarati, inter quos sunt etiam Jesuitæ, non solum professi eorumque domus, sed &

Scholastici dominium bonorum suorum habentes, & collegia bona stabilia & redditus possidentia, prout declaravit Pius V. in Bulla *cum indefessa* edita anno 1571. & confirmavit Gregorius in Bulla: *quanto fructuosius*, edita anno 1581. & in Bulla: *ascendente domino*, edita anno 1584. Hi itaque omnes comprehenduntur dicta constitutione penisque in ea statutis, si transeant ad Ordinem non mendicantium, atque ita comprehenduntur quoque assumptus ex Ordine mendicantium ad Episcopatum, dum postmodum eo deposito, de licentia papæ transit ad Ordinem non mendicantium, eò quòd talis ob assumptum Episcopatum non amisit statum suum pristinum mendicitatis religiosæ, tamen ejus exercitium per Episcopatum suspensum fuerit, adeoque ex statu seu Ordine mendicantium transit ad Ordinem non mendicantium ita probabilius. Sanch. *Lib. 6. mor. cap. 7. num. 119.* Castrop. *tr. 16. d. 4. p. 17. n. 4.* secus est, si mendicantes transeant ad alium Ordinem, qui etiam est mendicans. Uti nec comprehenduntur non mendicantes transeuntes ad Ordinem mendicantium; cum *cit. Clem.* lata solum contra mendicantes translatos ad non mendicantes. Ut cum Gl. *in cit. Clem. V. mendicantes.* Sanch. *loc. cit. num. 118.* Castrop. *loc. cit. num. 3.* Pirh. *b. t. num. 179.* sed neque comprehenduntur hac constitutione mendicantes transeuntes ad Carthusiam; eò quòd *cit.* constitutio de transeuntibus vi alicujus privilegii etiam apostolici ad Ordinem minorem seu laxiorem & non de mendicantibus, quibus jure communi permissum est transire ad religionem strictiorem, etsi mendicans non sit, qualis est Carthusia, loquatur. Pirh. *loc. cit.* cum Sanch. *loc. cit. num. 110.* juxta *Evtravag. 1. b. t.* Neque Novitii Ordinum mendicantium, aut etiam in iis invalidè professi, utpote qui ad priorem religionem non adstricti liberè ac licitè ad aliam transire possunt, *cit. Clem.* loquente solum de iis, qui in priore vocatione seu religione mendicante tenentur persistere. Sanch. *loc. cit. num. 112.* Pirh. *loc. cit.* cum Gl. *ibid. V. ut professores.* Neque ii, quibus ex regula seu constitutionibus suis à sede apostolica approbatis non est interdictum possidere bona & redditus in communi, licet actu mendicent. Sanch. *n. 113.* Pirh. *loc. cit.* juxta *cap. unic. §. confirmator de relig. domib. in 6.* ac denique non comprehenduntur moniales Ordinum mendicantium; cum ex regula sua citra privilegium habere possint redditus & bona in communi. Sanch. *num. 116.* Pirh. *loc. cit.* contra Gl. *in cit. Clem. 1. V. quoslibet*

3. Notandum secundo: per privationem vocis (quæ est prima pœna lata contra medicantes transeuntes) subintelligi, tam activæ, quam passivæ; cum textus loquatur generaliter. Navar. *comment. 4. de regular. num. 34.* Sanch. *l. cit. num. 120.* Castrop. *l. cit. num. 5.* Pirh. *b. t. num. 180.* Per privationem verò loci in capitulo (quæ est secunda pœna) intelligi locum in capitulo honorifico, quale haberetur pro electionibus & tractatibus, & non de capitulo ad correctionem & disciplinam congregato; quia æquum non erat, ab hoc capitulo, quod in bonum tum religionis, tum religiosorum ordinatur, excludere religiosum. Sanch. *num. 123.* Castrop. Pirh. *LL. cit.* Neque hoc ipsum, utpote pœna extendendum ad locum in choro aliisque congregationibus præter Capitulum. Sanch. *num. 124.* Castrop. Pirh. *LL. cit.* cum Gl. *cit. V. locum.* Afficitque hæc

pœna privationis, non tantum eos, qui tempore lata *Clem.* à mendicantibus ad non mendicantes transferant, sed & eos, qui impofterum tranfuri erant, prout patet ex verbis ipsis *cit. Clem.* Sanch. *n. 125.*

4. Notandum tertio: voeulam *inibi* referri ad Ordines non mendicantes, ad quos tranfuit, ita ut translati ad eos, in iis vocem & locum in capitulo non habeant; per quod tamen non impediuntur, quò minus extra religionem v. g. in Ecclesiæ secularis collegiæ vel Cathedralis capitulo, si fortè in iis administrationem habeant, vocem & locum habere possint, ut Gl. *V. inibi.* Imol. *ibidem num. 12.* Castrop. *num. 6.* Pirh. *loc. cit.* id colligentes ex eo, quòd post adverbium *inibi*, in codicibus correctioribus ponatur virgula; cujus contrarium colligendum, si virgula poneretur ante *tò inibi*; ait Castrop.

5. Notandum quarto, qualiter istiusmodi translati ad Ordinem mendicantium, obtinentes inibi prioratum, administrationem vel regimen, voce & loco in capitulo privari possint, cum sæpe negotia de consensu talium sint expedienda. Nimirum ut cum Gl. aliqui, quòd iis non sit interdictum, habere vocem & locum in capitulo conventus, sed solum in capitulo generali vel provinciali, vel forte conformius ad eam dicta intelligendum, non de prælatis totius conventus, sed de aliis inferioribus & subordinatis, quorum consensus ad gravia monasterii negotia, non ita necessarius est, ut Castrop. *num. 7.* citans pro hoc Sanch. *num. 122.* & apud illum Imol. Carden. anchor.

6. Notandum quinto, quòd dum *cit. Clement.* istiusmodi transeuntes redduntur inhabiles ad prioratus, administrationes & officia, curam animarum &c. exercendam etiam ab iis tanquam vicariis & loco aliorum, prohibeantur ea exercere, non tantum intra religionem, sed etiam extra eam, ubi talia officia per religiosos non mendicantes extra religionem solita exerceri. Sanch. *num. 126.* Pirh. *loc. cit. notab. 4.* tum quia textus *Clem.* toquitur indistinctè; tum quia occasio esset discordiarum & schismatum, dum ad quorum evitacionem, ut dictum, dicta *Clem.* emanavit, dum viderent religiosi istius ordinis non mendicantis transeuntes ad se ab alio ordine sibi præferri & ad istiusmodi officia assumi. Pirh. *loc. cit.* cum Gl. magn. *in cit. Clem. V. item propter.* Porro nomine officiorum solitorum communiter exerceri à non mendicantibus, veniunt munus sacristæ, œconomi, Cellarii, munus prædicandi publicè, lectoris Theologiæ vel Juris canonici, aliarumque facultatum Professoris, cum hæc omnia censeantur in religione officia. Sanch. *num. 128.* Pirh. *loc. cit.* qui tamen cum Sanch. *num. 131.* addit, posse illos nihilominus promoveri ad gradus Magisterii, Licentiæ, Doctoratus; eò quòd hi gradus non sint officium aliquod aut administratio. Pro completionem hujus materiæ de transitu ad aliam religionem sit

Quest. 852. An & qualiter intra eandem religionem diversis gradibus constantem ab uno gradu ad alium transitus fieri possit.

REsp. tam ex gradu inferiore ad superiorem, quam ex superiore ad inferiorem. v.g. ex gradu inferiori